Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 13-го ЛИСТОПАДА 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 13, 1956. No. 218. VOL. LXIII.

НОВЛЕНД ДОМАГАЄТЬСЯ ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ В СУЕЗЬКІЙ КРИЗІ

Вашингтон. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд промовляв на телевізійній програмі і домагався, щоб застосувати господарські санкції до Анґлії, Франції і Ізраїлю, якщо вони не схочуть забрати своїх військ з Єгипту. Новленд є членом Сенатської Комісії Закордонних Справ. Він домагається, щоб Об'єднані Нації застосували економічні санкції до цих трьох держав, а між санкціями повинно бути „припинення кредитів і висилки товарів". Новленд заявив, що Об'єднані Нації повинні прийняти резолюцію про виключення СССР за те, що сталося в Мадярщині. Якщо б не вдалося ухвалити цієї резолюції, яка й так мала б тільки моральне значення, бо СССР поставив би проти неї „вето", то, на думку Новленда, вільні держави повинні зірвати дипломатичні зв'язки з Совєтами. Сенатор назвав Нікіту С. Хрущова і Ніколая А. Булґаніна „різниками Будапешту". Новленд думає, що не передбачається збройної інтервенції ЗДА на Середн. Сході, хіба що там настали б великі зміни, і наша безпека була б загрожена. „Люди в Кремлі повинні знати, казав сенатор Новленд, що якщо вони почнуть аґресію, то ЗДА зареаґують на це так, як цього вимагатиме наш державний інтерес". Ця країна не залишить Об'єднаних Націй на випадок не викинення звідтам СССР, але ЗДА покинули б цю світову організацію, коли б до неї допустили комуністичний Китай. Новленд твердив, що Республіканська партія не вийшла так зле в виборах, бо в Сенаті здобула те саме число сенаторів, яке мала в 84 Конґресі, а президент Айзенгавер здобув ще більше число голосів, як 1952 року. Новообраний республіканський сенатор із Кентоки Джан Шерман Кунер заявив на телевізії, що „ЗДА будуть діяти", якщо СССР введе свої війська на Середній Схід.

Президент відкидає заклик Швайцарії щодо нової конференції „на вершинах" — Булґанін приймає

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер відкинув пропозицію швайцарського уряду, — щоб у найближчому часі на терені Швайцарії і з її технічною допомогою зійшлись голови урядів чотирьох великодержав плюс прем'єр Індії — „для рятування світового миру", як висловився був швайцарський заклик. У заяві Президента, проголошеній в минулу суботу 10 ц. м., висловлюється подяку швайцарському урядові за його добрі інтенції і турботи за мир, але водночас висловлюється переконання, що треба залишити цю справу заходам Об'єднаних Націй. Америка — згідно з пресовими коментарями — сподівається, що Об'єднані Нації опанують ситуацію, маючи до допомоги власне дипломатію З'єдинених Держав, за якою стоїть могутня збройна сила ЗДА. Зате совєтський прем'єр Булґанін повідомив Швайцарію, що він приймає цей заклик і готов взяти участь у конференції „на вершинах". Франція заявила тільки, що воліє конференцію трьох західних держав, а анґлійський прем'єр Іден заявив готовість поїхати на кожну конференцію, яка принесла б користь.

Сенатські провідники плянують співпрацю з Айзенгавером

Вашинґтон. — 9-го листопада сенатські провідники обох партій нараджувалися над тим, як 85-ий Конґрес співпрацюватиме з президентом Айзенгавером. Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон заявив журналістам що демократи не зголосять своєї власної програми праці, бо схочуть перше побачити зголошену урядову програму, та оцінити, що з неї „буде добре для Америки". Провідник республіканської меншости сенатор Вільям Ф. Новленд сказав представникам преси, що на його думку і 85-ий Сенат буде так тісно співпрацювати з президентом Айзенгавером, як це робив 84-ий Сенат, в якому також було 49 демократичних і 47 республіканвських сенаторів. Новленд твердив, що мусить бути координація між проводом, бо дуже мала більшість демократів не могла б сама вести своєї власної політики. Та демократичний сенатор із Міннесоти Гюберт Г. Гомфрі заявив був ще перед заявою сен. Джансона, що демократи мусять зголосити свій власний законопроєкт в справі оборони громадянських прав, бо без того Демократична партія викопає собі сама могилу. Гомфрі хотів би, щоб демократи зголосили свій власний законопроєкт і про зменшення прибуткових податків.

В АМЕРИЦІ

● **48-річний демократичний губернатор** стейту Ню Джерзі Роберт Майнер і 28-річна панна Гелен Стівенсон на пресовій конференції в Трентон повідомили про свої заручини. Губернатор познайомився з панною Стівенсон ще в травні цього року, але освідчився їй аж тоді, коли переконався, що і він їй не байдужий. Весілля відбудеться в січні 1957 року.

● **Скрипаль Геррі Бравн** із Ню Гейвену, Конн., повідомив поліцію в Кемдені, Н. Дж., що з його авта вкрав хтось п'ять скрипок, вартости 35,000 долярів. Він пішов до ресторану при автостраді, а злодій вибив в авті шибу і забрав скрипки. Одна з цих скрипок, Ґарнеріюса, коштує 10,000 долярів, а інші по кілька тисяч.

● **Голова Інформаційної Аґенції ЗДА** Теодор С. Страйберт заявив про свою резиґнацію. Президент Айзенгавер прийняв цю резиґнацію і подякував Страйбертові за добру працю „в боротьбі за волю світу".

● **Редактор молочарського журналу „Ди Дейлі Рекорд"** В. А. Гордон повідомляє, що незабаром з'явиться на ринку сконцентроване заморожене молоко, яке матиме в собі всі вітаміни та мінеральні солі, що і звичайне молоко. Перед уживанням треба додавати до цього молока води, щоб мати повновартісне молоко.

● **Автоводій** в Чарлестоні, Західня Вірджінія, під час їзди вулицею спробував закурити цигарку, втративши контролю автом, він наїхав на стовп. Приємність викурити цигарку коштувала йому 2,000 долярів, бо така була вартість авта. Крім того він зламав собі два ребра.

● **Невідома з прізвища жінка** в Фармінґтоні, Ню Гемшир, стояла у виборчому льокалі в черзі, щоб віддати свій голос. Раптом вона залишила чергу, бо мусіла негайно їхати до шпиталю, щоб там привітати новонароджену дитину.

● **Автострада „Тирнпайк"** в Ню Джерзі за перших дев'ять місяців 1956 року дала прибутку 18,000,000 долярів, на 11.7% більше як за той самий час 1955 року.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ З'ЇЗД КОЛ. СТУДЕНТІВ ВИСОКИХ ШКІЛ У ЛЬВОВІ

Ню Йорк. — Започаткований Богослужбами в українській католицькій і православній церквах відбувся в мин. суботу 10-го і неділю 11-го листопада ц. р. у Ню Йорку величавий з'їзд колишніх студентів львівських високих шкіл, на який прибуло дуже багато колишніх львівських високошкільних абсольвентів не тільки з різних близьких і далеких міст в ЗДА, але й Канади. О год. 12 вполудне відбулася у великій залі УНДому спільна „трапеза" за заставленими столами. Відкрив її голова організаційного Комітету інж. В. Богачевський, привітав всіх приявних та представив всіх членів організаційного Комітету. Після того о. кан. Юстин Гірняк виголосив молитву. Тостмайстром був д-р Роман Криштальський з Нюарку. З промовами (за чергою) виступали о. Богдан Смик (про митрополита Шептицького), ред. Іван Кедрин (про різні типи у Львові), ред. Олег Лисяк (про львівських „маґістрів"), п. Михайло Галібей (про львівських міщан), п. Дмитро Галичин (звернув увагу на вістку в американській пресі про передачу зброї українськими частинами в сов. армії мадярським повстанцям, як доказ живучости „духа 1-го Листопада"), д-р Ю. Фединський (про задуману англомовну книжку про Львів). На закінчення д-р Р. Осінчук відчитав наспілі привіти, між ними довгий привіт від архиєпископа Івана Бучка. В бенкеті взяло участь біля 500 осіб. Зараз після трапези у великій авдиторії Стайвезант Гайскул при виповненій ущерть залі відбулася урочиста Академічна Сесія колишніх студентів львівських високих шкіл. Відкрив її коротким словом - привітанням д-р Роман Осінчук, під проводом якого і проходила дальша програма Сесії, на яку склалися виступи Академічного Хору „Львівський Бандурист в Америці" при акомпаніяменті проф. В. Безкоровайного і з участю старших і молодших членів кол. львівського „Бандуриста", деклямація Й. Гірняка — пролог до „Мойсея" Івана Франка, фортепіянове сольо проф. Романа Савицького, який виконав твори Василя Барвінського, Нестора Нижанківського та Лисенка-Ревуцького і доповіді „Львів на тлі історії України" Павла Грицака, „Львів — осередок громадсько - політичного життя" Василя Мудрого і „Студентський Львів у боротьбі" Богдана Кравцева. Закінчено Сесію відспіванням пісень „Крилець-крилець" і „Не пора".

Вночі цього ж дня з суботи на неділю відбувся в залях Народного Дому „Львівський

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українська Православна Парафія Св. Володимира в Ню Йорку відзначила своє 30-ліття

Ню Йорк. — Місцева Українська православна парафія св. Володимира Великого відзначила минулої суботи, 10-го листопада, 30-ліття свого існування. З цієї нагоди відбулась відповідна імпреза в готелі МекАлпін, під час якої повідомлено, що довголітнього пароха церкви, всч. о. мітрата Лева Весоловського підвищено до стану протопресвітера. Ювілейну імпрезу започаткував молитвою і короткою промовою архиєпископ УПЦ в ЗДА, Преосв. Мстислав. Відкрив імпрезу голова Ювілейного Комітету п. Гнат Марчак, а проводив нею адв. Михайло Родик. Під час ювілейного бенкету промовляли: голова Закордонного Представництва УНР у ЗДА проф. Іван Паливода, голова УВАН проф. Михайло Ветухів, през. УКК Дмитро Галичин, заст. голови предсідника УНСоюзу адв. Михайло Пізнак, голова місцевого Об'єднаного Комітету українських організацій мґр. Роман Гуглевич, представник ДОБРУСу п. Валентин Новицький та парох церкви св. Володимира, протопресвітер Лев Весоловський. На закінчення голова парафії Иосип Городняк дякував приявним 300 особам за участь в ювілею.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ДІТРОЙТІ ВШАНУВАЛА РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Дітройт, Міш. — Місцева Українська Громада, що впродовж цього року може лідаційним успіхом, об'єднавшись в один метрополітальпохвалитися поважним консоний Відділ УККомітету, вшанувала минулої неділі, 11-го листопада, вже під цим консолідаційним знаком 38-мі роковини Листопадового Зриву в Західній Україні. Влаштовану з цієї нагоди імпрезу, яка відбулася в залі місцевого Народного Дому о год. 3-ій пополудні, попередили перед полуднем Богослуження в наміренні українського народу та панахиди за полеглих Героїв, що були відправлені в місцевій українській католицькій та в двох місцевих українських православних церквах. Імпрезу по полудні в Народному Домі відкрив коротким словом голова метрополітального Відділу УКК, адв. Степан Луцький, передавши дальший провід програми своєму заступникові, д-рові Денисові Квітковському. Промову виголосив ред. А. Драган, а мистецьку частину програми виповнила славна Капеля Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка, під керівництвом композитора Григорія Китастого. Приявні на святі біля 1,000 осіб однодушно схвалили запропоновані д-ром Квітковським актуальні резолюції. Це вдале Свято започатковано відограням американського і закінчено відспіванням українського національних гимні. Обидва великі місцеві американські щоденники, „Нюз" і „Таймс", вислали на імпрезу своїх кореспондентів.

Професор закликає своїх колеґ протестувати і проти комунізму, а не тільки проти фашизму

Омага, Небраска. — Професор Маркетського університету, Мілвокі, Виск., Антоні Т. Бускарен промовляв на зборах Всеамериканської Конференції для Поборювання Комунізму і заявив, що „велике число університетських професорів в цій країні мають подвійний стандарт політичної моралі". Він казав, що „професори заявляли, що фашизм — це зло, але комунізм — це щось таке, що ми повинні зрозуміти і з ним погодитися". Професор Бускарен говорив: „Двадцять років тому відбувалися тут протифашистівські конґреси, конвенції, збори і демонстрації університетських професорів і студентів... а де ж є сьогодні ці професори і студенти, чому вони не протестують проти комуністів?" Відповідь ясна: „немає протикомуністичних організацій між професорами і студентами". Професор Бускарен закликав до організації протикомуністичних груп, бо комунізм таке саме зло, як фашизм.

● **Суезький канал „закоркований"**, наче шийка у пляшці, і палець статуї будівничого каналу, Фердинанда де Лессепса вказує на місце, де затоплено п'ять кораблів, між ними найбільшу у світі корабель-землечерпалку. Фахівці ще не можуть сказати, скільки днів, тижнів чи місяців забере витягнення того „корка".

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ ВЗЯЛИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У МАДЯРСЬКОМУ ПОВСТАННІ

УКРАЇНЦІ З ТАНКАМИ І ЗБРОЄЮ ПЕРЕХОДИЛИ НА БІК ПОВСТАНЦІВ; МОСКВА МУСІЛА ВІДКЛИКАТИ ГАРНІЗОН З УКРАЇНЦЯМИ ТА ПРИСЛАЛА МОНГОЛІВ ДЛЯ ЗДАВЛЕННЯ ПОВСТАННЯ

Ню Йорк. — Українські вояки совєтської армії, стаціоновані в Мадярщині, „браталися" з мадярськими повстанцями, переходили на їх бік із зброєю і танками та були причиною, чому Москва початково „відкликала" свої війська і дозволила на поширення повстання. Такі ревеляційні повідомлення подав Роберт С. Аллен, вашинґтонський коментатор поширеного щоденника „Ню Йорк Пост", у виданні тієї газети з п'ятниці, 9-го листопада. Пишучи про ролю мадярського уряду в останніх подіях в тій країні, Роберт С. Аллен дослівно пише:

„Причиною того, чому Кремль вислав вісім дивізій з Росії, щоб здавити мадярську революцію, були сумніви щодо „благонадійности" стаціонованого там реґулярного ґарнізону. Це теж скривалось за початковим нібито ваганням Москви щодо використання військової сили проти повстанців, хоч Кремль від самого початку мадярського повстання мав твердий намір зліквідувати його. Проте, більшість стаціонованих там совєтських військ становили українці, які не мають любови до Москви та які встановили приязні відносини з мадярами. Москва була сильно потрясена численними повідомленнями про братання між українцями і мадярами, як тільки прогнано маріонетковий комуно-мадярський уряд. У деяких випадках українці із зброєю і танками перейшли до повстанців. Так то Кремль з поспіхом послав до Мадярщини заступника прем'єра Мікояна, залізнорукого Сталінового ката, і Михаїла Суслова, іншого Сталінового ката. Їхнім завданням було цілком зліквідувати революцію. Для тієї мети маршал Жуков, загальний командант сателітних армій, дістав вільну руку щодо військової акції. Перше, що Жуков вчинив, був наказ на відкликання до Росії військ реґулярного ґарнізону. Як вони відійшли, їхнє місце зайняли панцерні російські та інші частини, чужі для Мадярщини. Після завершення тих пересунень і диспозицій, росіяни зачали свою криваву купіль..."

В пізніших повідомленнях в радіо і в пресі в неділю 11-го листопада інформовано, що в здавлюванні мадярського повстання беруть участь совєтські війська виключно російського і монгольського походження.

„Міжнародна поліція" Об'єднаних Націй зосереджується в Неаполі

Неаполь. — „Міжнародна поліція", яка має стати військом Об'єднаних Націй для пильнування миру на Середньому Сході, зосереджується в італійському місті і порті Неаполі, звідкіля перелетить до Каїро. Першими прибули 100 данських і норвезьких старшин, далі сподіваються прибуття заповіджених контингентів з Колюмбії, Індії, Швеції, Канади і Финляндії. Разом усієї цієї „міжнародної поліції" буде на коло 6.000 вояків, озброєних легкою зброєю радше поліційного, як військового характеру. Всі ці вояки дістануть в Неаполі нараменну опояску блакитного кольору з білими літерами „UN" Транспортні літаки доставили З'єдинені Держави і Швайцарія. Неапіль є збірним пунктом усіх тих різнонаціональних контингентів. Їхній командант, канадійський генерал Бирнс, переговорив справу їхнього висаду в Каїро з президентом Нассером. Проте Єгипет хотів би знати, як довго ця „міжнародна поліція" має залишатись в Єгипті, які її ближчі завдання, яка буде її поведінка на випадок відновлення бойових дій Ізраїлем чи Англією і Францією і т. д. На ці запити відповість ініціятор і внескодавець „міжнародної поліції", канадійський міністер закордонних справ Пірсон, який вже прибув до Ню Йорку. Генерал Бирнс має прибути до Ню Йорку на сесію ОН в найближчу середу. Об'єднані Нації поспішають із висланням того свого війська на Середній Схід, щоб приспішити справу евакуації Порт Саїду і Порт Фуаду англійськими і французькими військами та Синайського півострова ізраїльцями. Відмова Ізраїлю евакуювати смугу Ґази комплікує справу.

ТВОРИТЬСЯ НОВИЙ ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН УНРАДИ

Мюнхен. — Після приїзду д-ра Степана Витвицького до місця осідку Державного Центру УНР, два члени Виконавчого Органу УНРади, С. Довгаль та М. Хробак, склали заяви про свою димісію, щоб тим полегшити формування нового Виконавч. Органу на ширшій політичній базі. (Укр. Інформ. Бюро).

Москва погрожує „добровольцями"

Москва. — „У керівних колах Совєтського Союзу сказано, що коли Англія, Франція і Ізраїль, всупереч рішенню Об'єднаних Націй не заберуть всіх своїх військ з території Єгипту і під різними претекстами відтягатимуть виконання цих постанов, скріплюючи свої сили і творючи небезпеку відновлення військових операцій проти Єгипту, тоді відповідні органи Совєтського Союзу не перешкоджуватимуть виїздові совєтських громадян-добровольців, які хочуть взяти участь в боротьбі єгипетського народу за свою самостійність" — таке останнє речення в офіційній заяві, що її оприлюднило московське радіо в останню суботу 10 ц. м. Ця виразна погроза Совєтського Союзу щодо своєї замаскованої безпосередньої участи в конфлікті на Середньому Сході попереджена у тій заяві довгим вступом. — Хоч на самому вступі совєтський уряд висловлює „вдоволення" зі згоди Англії, Франції і Ізраїлю на припинення бойових дій в Єгипті, проте потім совєтська заява твердить, що англійці й французи далі бомбардують Єгипет і не думають його евакувати. „Совєтський нарід не був і не буде пасивним глядачем міжнародного бандитизму, коли одна або друга колоніяльна держава намагається силою зброї поневолити держави Сходу, які стали незалежні" — говориться у тій совєтській заяві, яка знову з прикметним совєтській політиці і пропаґанді цинізмом — представляє СССР, як єдиного оборонця суверенности держав і волі народів проти колоніялізму. У тій самій заяві славиться альжирських повстанців і таврується „злочини, доконувані проти альжирського народу під прапором французьких соціялістів."

● **Східньо - німецька преса** повідомляє, що якісь „західні шпигуни" з'явилися до поліції у східньому Берліні і „призналися, що підготовляли повстання за мадярським зразком". Східня Німеччина, зокрема Східній Берлін, повні совєтських танків.

11-ТА ЗВИЧАЙНА СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ І МАДЯРЩИНИ

Об'єднані Нації. — На понеділок 11 листопада 1956 було призначене відкриття II-ої звичайної сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Першим ділом сесії буде полагодження різних формальних справ, як вибір президента, сімох віце-президентів і голов сімох найважніших комісій. Цих 15 осіб становитиме постійну Головну комісію. Президентом II-ої Генеральної Асамблеї має стати закордонний міністер Сіяму, князь Ван Вайтаякон, віце-президентами стануть представники 5-х великодержав основників ОН, делеґат Ель Сальваторе і делеґат Індії Крішна Менон. Найближчим ділом Генеральної Асамблеї буде включення на її денний порядок тих двох справ, які будуть головними предметами її зацікавлення: справи Середнього Сходу і ситуації на Мадярщині.

Не отримавши відповіді від СССР і Мадярщини на резолюцію надзвичайної сесії Ген. Асамблеї Об'єднаних Націй з неділі 4-го листопада в справі допущення на Мадярщину обсерваторів від ОН, генеральний секретар ОН Гаммершилд спитав в минулий четвер представників СССР і Мадярщини в ОН, яке становище зайняли їх уряди в цій справі, а коли вони теж мовчали, тоді він вислав втриману в гострішому тоні пригадку до Москви і Будапешту. У своєму листі до Москви, Гаммершилд висловив „переконання і надію", що Москва „допоможе" в тому, щоб мадярський уряд дозволив на приїзд до Мадярщини обсерваторів від Об'єднаних Націй і дасть їм повну свободу рухів на мадярській території, щоб вони могли скласти звідомлення про тамошню теперішню ситуацію Об'єднаним Націям, стурбованим тамошніми останніми подіями. На того суботішнього листа мадярський уряд відповів тільки формально, що він дістав той заклик і „розглядає його". Мадярська відповідь підписана „революційним урядом робітників і селян народної республіки Мадярщини." Підписав Мадярську відповідь віце-міністер закордонних справ Іштван Шебеш.

У БУДАПЕШТІ ЗГИНУЛО 20,000 ЛЮДЕЙ

БОЇ ЩЕ НЕ ВСЮДИ ПРИПИНИЛИСЬ. — ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК МАДЯРСЬКИХ РОБІТНИКІВ

Відень. — В одному тільки Будапешті загинуло впродовж перших 18-их днів мадярського повстання не менше 20,000 осіб — твердять перші західні журналісти, які з суботи минулого тижня, 10 ц.м., прибули з Будапешту до Відня, перевівши у Будапешті весь попередній трагічний час. П'ять шведських журналістів, одна репортерка шведського ілюстрованого часопису й одна норвежська журналістка приїхали з Будапешту двома автами, що їх дало їм шведське посольство. Щоб виїхати з Мадярщини за кордон, треба мати не тільки виїздову мадярську візу, але й дозвіл від совєтського військового командування, бо весь рух контролюють на дорозі совєтські вояки і зупиняють та завертають всіх, що не мають документів від большевицьких військових чинників. В минулу неділю прибула з Будапешту до Відня також тамошні два кореспонденти „НИТаймс-у". Цензура не допускає на висилення безпосередньо з мадярської столиці правдивих описів подій. Поміж Будапештом і австрійським кордоном скандинавські журналісти не помічали ніяких боїв. Також у Ґіор, центрі повстання в західній Мадярщині, царить цвинтарний спокій. Проте в самому Будапешті все ще ночами йде густа стрілянина. Совєтські танки бувають все ще атаковані т. зв. „коктайлями Молотова", себто пляшками з газоліною. Коли в неділю 4 листопада мадярські танки вдерлися до Будапешту, не було спершу ніякого спротиву, але він загорівся знову з початком минулого тижня. Тепер Совєти мають на Маярщині 15 дивізій силою 200,000 війська. Гніздами спротиву є ще копальні в південній Мадярщині. Новий уряд все ще не може спонукати робітників, щоб закінчили проголошений ними 11 днів тому генеральний страйк і вернулися до праці. Уряд Кадера настільки слабий, що переговорює із скиненим Імре Надьом про співпрацю. Большевики завернули транспорти з харчами і ліками від закордонних Червоних Хрестів, які прибули шляхом на Відень. „Весь квіт мадярської молоді, на яку рахували комуністи, винищений" — пишуть нюйоркські кореспонденти.

Ізраїль не хоче звільнити т. зв. смугу Ґази

Тель Авів. — Здобута в останньому ізраїльському наступі т. звана смуга Ґази — це інтеґральна частина Ізраїлю — заявила Ґольда Меїр, ізраїльський міністер закордонних справ в останню суботу на зібранні її партії Мапай. Ізраїль, мовляв, відкличе свої війська згідно з бажанням Об'єднаних Націй і президента Айзенгавера, але не очистить смуги Ґази. Ізраїльський пре'єр Бен Ґуріон зайняв таке саме становище в своїй радіопромові в суботу вранці, підкресливши, що відкликання ізраїльських військ з Синайського півострова залежить від „зроблення задовільної умови з Об'єднаними Націями у зв'язку з їх міжнародними військами, які вступлять в обшир Суезького каналу". — Це становище Ізраїлю, який лякається втратити не тільки всі військові, але й політичні атути здобуті своєю успішною кампанією на Синайському півострові збігається з відомостями про нові наскоки партизанських гуртів з території Йордану. Водночас наспіли неясні відомості про буцім-то совєтські літаки на терені Сирії.

В СВІТІ

● **Кардинал Міндсенті** переслав Папі Пієві XII листа з американської амбасади в Будапешті, де він досі перебуває, сховавшись від комуністичних посіпак. Цього листа враз із фотографією Міндсенті перепачкував фотограф італійського ілюстрованого журналу, який був в Будапешті якраз під час повстання. Комуністи дозволили йому виїхати до Австрії.

● **У Порт Саїді**, біля північного виходу з Суезького каналу, під час висадної операції парашутистів згинуло 15, а ранено 85 англійців. Багато більші втрати були по стороні французів, але їх не оприлюднено. Всіх ранених відтранспортовано гелікоптерами на Кипр або на воєнні кораблі, що стоять поміж Александрією і Кипром. Життя в Порт Саїді ввійшло в нормальну колію.

● **Генерал Альфред Ґрунтер**, прощаючись із своїми найближчими співробітниками-старшинами, при своєму відході з становища головного команданта збройних сил НАТО, заявив, що комуністичний світ має куди більший клопіт із незгодою у власному середовищі та з невдоволенням у сателітних країнах, аніж Захід із теперішніми розбіжностями між політикою Англії і Франції з одного боку, та ЗДА з другого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОДІЇ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ

Безоглядна реакція Москви на спробу мадярів використати десталінізаційну „відлигу" для політичного унезалежнення Мадярщини від Совєтського Союзу, концентрування совєтських дивізій над польськими кордонами й очевидна загроза повторити в Польщі у відповідь на дещо ліберальніший курс польських комуністів і їхні досить обережні намагання унезалежнити себе від Москви — пацифікацію непокірних елементів, задемонстровану на Мадярщині — свідчать про те, що Хрущов, Булґанін і Жуков, ініціятори започаткованої минулого року в Женеві політики коекзистенції й усмішок, починають вертатися у відношенні до підлеглих народів до сталінського режиму залізного кулака — зброї і терору. З другого боку, московські методи, демонстровані в ліквідації опозиційних до Москви комуністів, такі, як підступна ліквідація уряду Імре Надя та мадярського командування, і схидна підготова до ліквідації комуністичних „лібералів" у Польщі, свідчать про те, що хрущовська кліка вертається до метод зліквідованого й осудженого нею самою шефа совєтського МВД — Лаврентія Берії.

У зв'язку з продовжуванням хрущовським „колективним керівництвом" народовбивчих традицій Сталіна і Берії, варто пригадати, що ліберальні курси в Польщі і на Мадярщині виникли на ґрунті і в атмосфері коекзистенційної „відлиги", дозволеної й підтримуваної московським МВД і комуністичними режимами в країнах „народних демократій". Попереджало і супроводило ці „ліберальні курси" толерування комуністичними режимами пожвавлених взаємин із закордоном, здебільша з еміґрантами, що їх досі не вільно було й згадувати, і, з другого боку, пособляння акції масової висилки харчових та одягових посилок із закордону для людей в Совєтському Союзі і в сателітних країнах. Знаючи комуністів, що їм ніколи не йшло і не йде про якесь покращання долі населення, є всі підстави думати, що, дозволяючи на пожвавлений зв'язок із закордоном, комуністичні уряди і „служби безпеки" мали на увазі свої спеціяльні цілі, зокрема виявлення всіх можливих контактів населення із закордоном і, з другого боку, викривання „ворогів народу" серед самих комуністів. Щоб добитися цього останнього, дозволено і в Польщі і на Мадярщині публічні виступи та дискусії студентства й інтеліґенції (письменників і науковців) з гострою критикою самого режиму і здійснюваних комуністами заходів. Виступи ці і дискусії, що їх трактовано на Заході то як вияв слабости комуністичних режимів, то як „докорінну зміну" в методах комуністичного володіння, були на ділі розплянованими на далеку мету акціями для ліквідації незалежницьких елементів серед населення й опозиційних елементів серед сателітних комуністів.

З вістками про криваве здушення совєтськими „каральними" дивізіями і спеціяльними загонами Сєрова мадярських повстанців, між ними передусім робітників і студентів, вояків і донедавніх комуністів, і з повідомленнями про масову депортацію мадярської молоді до Совєтського Союзу, починають приходити нові вістки про відновлення депортацій із західніх областей України та з Литви. З цих областей відходять нові транспорти українських засланців, між ними також і жидів, що ще позалишалися були у Львові, Вильні та інших містах і вдержували зв'язок із закордоном, добиваючись можливости виїхати до Палестини.

Усі ці факти, особливо нове яскраве виявлення антинародного курсу і загострення комуністичного режиму не тільки в сателітних країнах, але й в Совєтському Союзі, зокрема на українських землях, заповідають скорий кінець облуди з лібералізаційною і реабілітаційною „відлигою" і в Совєтському Союзі, передусім в Україні, заповідають загрозу нових депортацій, репресій і терору. І тому з усім притиском треба ще раз перестерегти українське громадянство у вільному світі проти припущень про якісь „зміни" в Совєтському Союзі і надій на нормалізацію кореспонденційних, посилкових чи й відвідувальних взаємин. Добу коекзистенційних усмішок і жестів Москва перервала дуже брутально не тільки своїми заявами, але й ділами — гарматними стрільнами і летунськими бомбами, скидуваними на переслідуваних і голодних робітників, студентів та інтеліґенцію Мадярщини. Кожної хвилини Москва може спрямувати свої „каральні" експедиції і проти польського, румунського, українського чи іншого населення. І тоді потерплять у першій мірі ті, кого, як тепер на Мадярщині, обвинуватять в підтримуванні взаємин з закордоном, у пачкуванні... нелеґальної літератури, зброї, а то й диверсантів. З цього погляду сьогодні події на Сході Европи є дуже виразною пересторогою для всіх тих, що підтримують взаємини із своїми рідними на батьківщині, за залізною заслоною.

АНАЛІЗА ВИБОРІВ

Вся американська і світова преса займаються аналізою останніх виборів у цій країні. Хоч які різні ті голоси, все ж багато з них можна звести до спільного знаменника. Бо й оці наші останні вибори, хоч які вони різнограні і навіть у деяких своїх точках на перший погляд парадоксальні, проте, при ближчому розгляді, логічні.

Самостійність індивідуального вирішування кожного американського виборця, за кого він голосує, у практиці перекреслює поділ американського народу на партії. Рішають не партійна дисципліна, не рекомендації керівників робітничих юній, а індивідуальна воля громадян. А на сформування тієї індивідуальної волі єдиний вплив мають ділові арґументи і реакція одиниці на все те, що вона чує і бачить під час передвиборчої кампанії. Більшість понад 9 мільйонів голосів, що їх дістав Д. Д. Айзенгавер у порівнянні з числом голосів, які віддано на А. Стівенсона, має від 1824 року, коли вперше підраховувано народні голоси, тільки один прецеденс з 1936 року: тоді Ф. Д. Рузвелт дістав кругло 27,500.000 голосів супроти 16,500.000, що їх зібрав А. Лендон. Призадумуючись над причинами, які склались на „лявіну" голосів, що поплила в користь Айзенгавера, коментатори з усіх таборів і напрямків погоджуються, що рішили тут два головні моменти: популярність теперішнього Президента і помилки у виборчій кампанії його суперника. Виявилося, що верхівка Демократичної партії недоцінила тієї величезної симпатії, якими користується Д. Д. Айзенгавер в американському народі, в усіх його верствах і на всьому велетенському просторі між двома океанами. Тільки невеличка чорна цятка семи стейтів у південно-східньому куті З'єдинених Держав становить виняток на мапі американської країни, 41 стейт якої висловився в більшості за теперішнього Президента. За минулих чотири роки його популярність не тільки не зменшилась, але збільшилась, бо ж він дістав на кругло три мільйони голосів більше, як в 1952 році. До давнього німбу воєнного героя прилучилась достойна постава, яку він зберігав на своєму становищі, і хист, що його проявив у керуванні внутрішніми й закордонними справами. На його перемогу надзвичайно вплинув характер його передвиборчої кампанії: часописи звертають тепер увагу на факт, що Д. Д. Айзенгавер ні в одній своїй промові, ні на одній своїй пресовій конференції ані словом не образив і не зачепив нікого з ворожого йому партійно-політичного табору та ще й дав кандидатові на свого заступника виразні вказівки втримувати виборчу кампанію „на високому рівні", оминаючи персональні атаки і загальні обвинувачення.

А. Стівенсон і І. Кіфовер зробили основну помилку — читаємо в поважних коментарях, — коли вони пішли в цьогорічній кампанії радше по лінії тактики колишнього американського президента — „дай йому бобу". Вони відмовляли Д. Д. Айзенгаверові здібности керувати державою і вільним світом, називали його „парт-тайм-президентом", вихоплювали помилкові деталі з пресових конференцій, старалися применшити персональну повагу до нього в громадянстві. За одностайним переконанням — буквально в останній хвилині А. Стівенсон придбав Айзенгаверові чимало голосів своїм дуже незручним останнім передвиборчим закликом, щоб люди не голосували за Айзенгавера, бо, мовляв, він не переживе чотирилітньої каденції, і президентом стане Ричард Ніксон. 33 мільйони громадян заманіфестували, що такі арґументи їх не переконують. Щождо ділової програми, то Стівенсон і його дорадники справді рискували новими концепціями з ділянки оборони країни: проєктом скасування обов'язкової військової служби з тим, щоб збройну силу ЗДА оперти на добровільцях, і проєктом припинення дальших експериментальних вибухів ядрової зброї. Сам А. Стівенсон признав тепер після виборів, що останні міжнародні події допомогли Айзенгаверові. Так воно дійсно й було. Ці грізні міжнародні події не тільки піднесли в очах американців кваліфікації Айзенгавера на відповідальний пост президента в трудних для країни і вільного світу часах, але й послабили кандидатуру його суперника, бо наочно виявили нереальність і недоцільність комбінації із припиненням дальшого вдосконалювання ядрової зброї. Немає сумніву, що А. Стівенсон, дуже добрий адміністратор, великий патріот і рішучий ворог комунізму і московського імперіялізму. Проте, публічно висловлюване переконання, що з большевиками можна „договоритися" в справі роззброєння і що Москва піде за прикладом ЗДА, якщо ці останні припинять дальші ядрові експерименти, — таке припущення знайшло страхітливе заперечення у світлі подій на Мадярщині.

Але американський нарід, висловивши довір'я республіканським кандидатам на президента і віцепрезидента, не висловив довір'я „гуртом" цілій Республіканській партії. Вибравши Конґрес із демократичною більшістю і в Палаті Репрезентантів і в Сенаті, виборці показали себе знову індивідуалістами. Виграли кандидати на місцях незалежно від своєї партійної приналежности. Надзвичайно характеристична перемога з понад півмільйоновою більшістю голосів республіканського сенатора Джекоба Джевітса в стейті Ню Йорк: він побив популярного нюйоркського посадника демократа Вагнера, хоч здавалося, що, виступивши одверто з осудом Ізраїлю, відштовхне від себе виборців жидівської національности, які становлять в цьому місті і стейті поважну цифру. В республіканському стейті Пенсилвенії вибрано демократичного сенатора, а в, наприклад, традиційно-демократичному повіті Гадзон в стейті Ню Джерзі вибрано републіканського конґресмена. Лінія партійного поділу на мапі стейтів і їх повітів цілком затерлася.

Це полегшує в практиці обставину, що Конґрес знову буде демократичний, а адміністрація республіканська. Сам през. Айзенгавер доказав в останніх двох роках, що він уміє ладнати з демократичною більшістю в обох парляментарних палатах. Також тамошні законодатці доказали не перший раз в історії Америки, що вони голосують не за партійною програмою, а за індивідуальним переконанням, не в ім'я добра партії, а в ім'я добра країни. Післявиборча заява А. Стівенсона про єдність американської нації найкраще засвідчила це. Ніде у світі нема ідеального уряду й ідеального парляменту. І в американському устрої є слабші пункти, та в кожночасних виборах можуть перемагати інколи випадковою більшістю голосів також об'єктивно слабші кандидати. Але цілість американського державного устрою, опертого на найкращій системі демократії, що досі появилась у всесвітній історії всіх державних систем, які досі проявились знаменито склала іспит у вітріркових виборах. І також знаменито склав іспит державної зрілости ще раз американський нарід.

К. Крупський

"SOVIET UNION IN MAPS"

Під такою назвою побачив я в одній університетській книгарні атлас, і то на *„спешл сейл"*. Його червона обкладинка із золотим написом на тлі серпа і молота — „Совєтський Союз в мапах" звернули мою увагу. Виявилось, що атлас виданий в Англії: Printed by George Philip & Son, 32 Fleet Street, London E. C. 4. в 1954 р. Edited by George Goodall, M. A. На обкладинці подана адреса американського видавництва в Шикаґо, яке поширює цей атлас в ЗДА.

На тридцяти двох сторінках атласу вміщені прекрасні кольорові мапи Совєтського Союзу та „Its origin and development", як зазначено під назвою атласу. На кожній сторінці подано тексти пояснень. У тому власне, що в тих поясненнях фальшується правду про поневолені Москвою народи, а в тому числі також про український нарід, і подається про них видумані в Москві історичні дані, не зашкодило б звернути на цьому місці увагу на шкоду, яку приносить таке видання не тільки для поневолених Москвою народів, але й для студентів, які користуються ним. А можна сподіватися, що охочі користуватися знаходяться. Тим більше, що атлас дешевий, бо коштує тільки 50 центів. Крім того, він імпонуючий і в ньому є не тільки фізичні карти, але також найцікавіші дані з політичної географії, такі, як природні багатства Совєтського Союзу, розположення різного роду промисловости, цифри продукції, комунікації та ін., про що вільний світ правди не знав і не знає тому, що хоч би і в цьому атласі всі дані базовані на совєтській статистиці, на неї інакше задивляємося ми, що знаємо Совєтський Союз з практики, а інакше ті, які міряють ті речі критерієм вільного світу. В атласі робиться порівняння із числами з державно-господарських галузей Росії царських часів.

І тут кожен неознайомлений належно із тією справою читач мимоволі стає перед „фактом" большевицького проґресу. Наведемо кілька „даних", поданих в атласі, і тоді легко побачимо, як виглядає в ньому правдивість інших даних. Київська Держава перелицьована на московське копито. Про неї сказано між іншим таке: „Після занепаду Київської Держави, західні руські люди три століття були під пануванням Польщі, об'єднаної тоді персональною унією з Литвою. Вони розмовляли різними діялектами, білоруським, малоруським або українським". Так то представляється в тім атласі історія СССР.

„Руське відродження прийшло від найбільше східньої групи, що говорила по-великоросійському, через малу мілітарну державу Москву, засновану в 1147 р. Вона поставила собі за ціль визволити інші російські міста з-під татарського ярма".

Вихваляється заслуги Івана III за те, що „сконсолідував" Росію та започаткував експансію на схід.

„Після смерти Івана IV, — читаємо в атласі, — наступив період анархії, який тривав аж до приходу династії Романових в 1613 р. Та з поворотом стабільної політики і впровадження національної політики в поновному приєднанні західніх кревняків до батьківщини осягнено успішного стану відзискання Києва та Смоленська в Андрусівському договорі в 1667 р." Як бачимо, автор цього пояснення уважає ярмо інших народів за стабільну політику. Коротко, але дуже вміло пропаґандивно захвалюється також політика Петра І, який спричинився до „европеїзації" відсталої Росії та до її могутности. Відзначається також заслуги Катерини „великої" в розборах Польщі. Бо через те Росія осягнула на Заході „природний расовий кордон", а також такий „природний кордон" осягнено на півдні.

Про завоювання Москвою східніх народів говориться так, начебто москалі забирали свої питомі землі. Створені по першій світовій війні „буферні" держави, сказано в атласі, стали тільки простором, звідки гітлерівська Німеччина повела свою атаку проти Совєтського Союзу. Так що Совєтський Союз залишився „майже вповні відповідальний" за „визволення" тих буферних держав.

Далі тенденційно підкреслюється величину СССР: Коли в Ленінґраді є 12 година, то на Камчатці 10 год. ночі". Ось, мовляв, яка велика та могутня „матушка"!

Захвалюється модернізацію знаряддя в промислі, „наукову аґрикультуру" і т. д.

Про плян праці в колгоспах та про розподіл „прибутків" рішають, мовляв' самі робітники на своїх зібраннях, бо Совєтський Союз є державою робітників і селян, яким належать всі природні багатства, виробничі засоби і продукція. Далі пояснюється істоту совєтського державного устрою та права „республік" (яких вони зовсім не мають).

„Російському урядові не вдалося створити щасливих відносин з католицькою Польщею, зате менше трудноців було з балтійцями, які до Версальського договору в 1919 р. ніколи не мали своєї власної держави".

А на першій і другій сторінці атласу вміщені мапи, що показують, якою великою була Литва в XIII-XV ст.

„В царській Росії національні меншості терпіли соціяльну несправедливість. Але в СССР усі вони мають рівні права, хоч провід руських був завжди потрібний, і нині це є очевидним. Всі республіки однаково заступлені в Совєті Республік, тобто Росія, що має понад 100 мільйонів населення, заступлена таким числом репрезентантів, як і Вірменія з 1.250.000 населення".

Хоч може для декого з точки зору правдивої науки видається смішним і негідним уваги такий атлас, не треба забувати, що Москва через такі і подібні трюки таки осягала і осягає свої імперіялістичні цілі.

Чи можлива успішна протидія на таку московську акцію? Можлива, але під умовою, що в тій протидії виступлять всі поневолені Москвою народи більш об'єднано. В наших умовинах ми не маємо можливости конкурувати з Москвою у видаванні публікацій, але є один безкоштовний засіб, використання якого принесло б дуже успішні наслідки.

Скільки то науковців поневолених народів працюють нині у вільному світі як професори та університетські викладачі. Якщо кожен з них постарається використати кожну нагоду, щоб звернути увагу студентів на підступні та фальшиві видання Москви і рекомендувати їм джерела, з яких можна довідатися правду, — тоді не поможуть Москві і найбільші хитрощі.

Науковці, що перебувають нині на еміґрації доконають легко того великого діла в боротьбі з Москвою, якщо піднесуться понад непорозуміння які ще існують поміж національними групами, бо ті непорозуміння тільки зміцнюють арґументи Москви, найбільшого ворога людської свободи.

Р. Михайлович

„СОНЦЕ Й ПОВІТРЯ" ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Святий вогонь горить у душі кожної людини. Перші його іскри сягають дитячого віку, — вчив нас Іван Франко. Загасити цей вогонь — значить не приготуватись до осягнення мети свого життя і призначення. Так звучить один з основних законів виховання.

Наука психології каже, що дитина живе у власному духовому світі, який можна прирівняти до царства з двома провінціями: ділянкою казки й ділянкою гри. Казка й гра є чинниками, без яких не міг би існувати окремий світ дитячого царства з своїми особливостями та вимогами. Кілька років свого життя діти живуть коло нас, дорослих, мов ґноми-карлики, не знаючи ані нашої дії, ані нашої дійсности. Їх дійсність — це те, що створила їх уява, і тому навіть мертві предмети є для них живими істотами.

Все це для майбутнього росту дитини має величезне значення. Дитина, не розуміючи дійсности, грається „в життя", щоб належно приготуватися до майбутнього реального життя. Тут виробляються сили уяви й почування, що мають визначити духовість людини. Тут зароджуються, дістають перші соки і пускають перші корінці вроджені таланти дитини, які, можливо, промостять їй колись належне місце серед суспільности і поведуть її до призначення її життя.

Наше завдання, обов'язок батьків і виховників — дати дитячій душі відповідний матеріял, який вона використовуватиме спочатку в світі казки й гри, а згодом у світі пригоди, щоб на ньому рости душею й інтелектом, розвивати здібности і приготовлятись до гідного вступлення в реальне життя. Важко собі уявити, який величезний слід залишають у психіці людини враження з дитячого віку. Шевченко визнавав, що враження дитячих років такі живучі, що помирають тільки разом з нами. Споминами про його дитинство густо пересипана вся його геніяльна творчість.

Франко писав у передмові до „Лиса Микити": „Тисячі речей у житті забудете, а тих тихих хвилин, коли нам люба мама чи бабуся оповідали байки, не забудете до смерти". Є. Гребінка признався, що навіть твори найкращих письменників не всилі його так чарувати, як чарували за дитячих років оповідання діда-баштанника („Чайковський", розд. 5). Про „незабутні чари дитинства" пише з солодким мрійним захопленням Олекса Довженко в „Зачарованій Десні" і т. д.

Уже в перші роки дитинства проявляються майбутні мистці, малярі, музики, сценічні артисти й ін. Але на першому місці стоять чинники, які формують масове обличчя майбутніх громадян, розбуджують любов до Правди, Добра, Краси, до свого роду, народу, мови й культури, незалежно від того, чи майбутній громадянин буде губернатором, генералом, учителем чи хліборобом.

Ясно, що дитяча уява, якою дитина живе, потребує відповідного матеріялу. Таким матеріялом є передусім живе слово-розповідь, а потім друкований журналик чи книжка. Діти до самозабуття люблять слухати казки і ці-

(Закінчення на стор. 3-ій)

КРИНИЦЯ

Я колись ішла мимо криниці,
Нахилилась, глянула в глибінь,
Не збиралась з неї я напиться,
Та в воді відбита неба синь
Мимоволі зір зачарувала
И довгі роки бачиться мені
Те, що пам'ять вмить
[закарбувала,
Темний зруб і синява на дні.
А сьогодні, зовсім випадково
Глянула в блакить твоїх очей.
Ми не обмінялися ні словом,
Погляди не стрілись гаряче.
Тільки знаю — будуть
[очі сниться
Всю весну, і може не одну,
Як вода джерельна,
[що в криниці
Відбивала неба глибину.

ЛІДІЯ КОЛЕСНИКОВА

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(22)

Глибоке, глухе ридання ринуло з худих материних грудей. Максимові по спині поповз крижаний холод. Йому було моторошно сидіти поруч таємничого, страшного гостя, що з'явився у них в образі директора заводу. Лише материн розпач переконував його, що це не сон і не марення, а дивовижна, незрозуміла дійсність.

— Плачеш, сестро? Є чого плакати, — співчутливо сказав Стефан Гнатович.

Жінка хутко підбігла до нього, впала на коліна і притиснулася кістлявим тілом до блискучих чобіт.

— Братіку, рідний, пожалійте нас! — крізь сльози благала вона.

— Е, що вигадала, — з незадоволенням у голосі промовив Стефан Гнатович; схилившись, він підняв легко тіло жінки й посадив її на своє місце, а сам почав ходити по кімнаті.

— Тут жалість не допоможе, Пашо, — задумливо, ніби сам до себе, говорив Стефан Гнатович. — Я б охоче спробував урятувати твого белебня, та непевний, чи не базікали ви кожному зустрічному, що маєте родича-директора...

— О, братіку, Стефане Гнатовичу! Ніхто цього не чув від мене. Навіть Максимові я не казала. Коли б ви не прийшли сюди, то й він ніколи б не дізнався...

— Справді? Дивно!

Стефан Гнатович підійшов до ліжка і, дивлячись у збентежені очі парубкові, відрубуючи кожне слово, сказав:

— Ти — на краю загибелі. Тебе зі списків громадян викреслено. Одначе, я хочу спробувати тебе врятувати. За успіх не ручусь. Обіцяти нічого не можу. Обов'язків щодо вас ніяких не беру. А від вас вимагаю про мене забути. Забути, що я у вас був. Забути, що я ваш якийсь родич. Тобі ж особисто, Максиме, забути про своїх друзів і товаришів. До тебе можуть звернутися з пропозиціями представники завкому або парткому. З усім, що вони пропонуватимуть, треба безумовно погоджуватись і виконувати. Твій найменший спротив буде загибеллю. Сподіваюсь, що ви мене зрозуміли добре? — обернувся він до сестри.

— О, братіку, Стефане Гнатовичу, — крізь сльози надії зраділо мовила жінка. — Як же нам не зрозуміти...

— Погоджуєшся? — наставився директор на Максима пальцем.

— Авжеж, — хрипко, сухим голосом промовив парубок.

— То пам'ятайте...

Стефан Гнатович зник так само несподівано, як і з'явився. Мати з сином мовчки і довго дивилися на двері, ніби вичікуючи, що знову почується стукіт і знову всунеться груба, закутана в чорну шкіру постать директора у супроводі страхіть, які накинуться на їхні душі й немилосердно терзатимуть їх. Але жадного звуку, найменшого шарудіння не чути, лагідний спокій повертався до хижі. Мати ні про що не розпитувала Максима, вважаючи, що він, як і завжди, відмовчуватиметься. Та Максим, можливо, від пережитих вражень, відчув потребу розповісти матері відверто, щиро, як перед самим собою, про своє кохання, про зазнані ним кривди й про помсту свою, яка накликала йому такі небезпеки. Говорив незв'язно, схвильовано, ніби слова були олив'яні і їх тяжко підіймати з глибини грудей. Але з кожним сказаним словом йому легшало і на душі теплішало.

— Нічого, синку, — з матірньою ласкавістю мовила Паша після його сповіді. — Дасть Бог, все минеться, і дівчину знайдеш іншу, і все буде гаразд.

З того вечора Максим уникав людей, голову носив звішеною, ніби щось шукав на землі і не міг знайти, плечі щулив, наче постійно мерз, і мовчав так уперто, мов відкусив собі язика.

XII

Стефан Гнатович пішов на засідання з деяким запізненням. Він навмисне затримався в своєму кабінеті, щоб уникнути розмови з секретарем Юрчиком про питання, яке розглядатиметься на бюрі партійного комітету. Хотів удати, ніби заздалегідь обмірковала ним пропозиція виникла лише під час перебігу засідання. Коли ввійшов до залі, там уже сиділи всі члени бюра, парторги й найвидатніші активісти заводу. Вони відривали очі від газет або припиняли напівголосні розмови і проводжали поглядами директора, що просувався поміж стільцями наперед. Стефан Гнатович дістався до єдиного в залі м'якого фотелю, спитав у сусідів, чи місце не зайняте, і тоді вже сів, хоч знав, що фотель цей тримали спеціяльно для нього і ніхто не відважився б на нього сісти, якби навіть директор не з'явився зовсім.

Товариш Юрчик з діловою заклопотаністю ще трохи покопирсався в паперах, без ніякої на те потреби, аби в присутніх не склалося враження, ніби він не відкривав засідання, вичікуючи на прихід лише одного члена бюра. Справді ж ні писати, ні переглядати не було чого, до засідання підготоване все, включно з проєктом постанови, але відкривати засідання без директора заводу Юрчик вважав і за нетактовне, і за не зовсім безпечне, щоб не завогнити, буває, проти себе таку поважну особу, як товариш Курдюк.

Коли директор трохи відсапався, Юрчик калатнув дзвоником і серед мертвої тиші почав промовляти. Його недовга вступна промова, що складалася з загальних формулювань, помережаних загальновідомими в країні гаслами й висловами, пересічному слухачеві здалася б набором пустопорожніх слів, які завше пролітають повз вуха. Та в залі сиділи не звичайні, а терті в політиці люди. Для них секретареві слова були тим тоном, що його подає перед співом хорові диригент. Присутні одразу зорієнтувалися в настанові, зрозуміли, чого від них вимагається, і думки їхні почали працювати в бажаному напрямку.

Голова завкому товариш Ворушун у своїй доповіді розгорнув тези секретаря і підсилив їх фактами й переконливими прикладами. Він доводив, що морально-політичний стан трудящих заводу не стоїть на належному рівні. Партійний актив ще не є тим аванґардом, яким повинен бути, а тому клясово-ворожі елементи використовують слабі сторони і провадять свою роботу. Вони не тільки відволікають думки трудящих від основних завдань — мобілізації своїх сил на підвищення продукційности праці, але вже розперезалися остаточно і вчинили відвертий виступ у їдальні, після чого нездорові настрої перенеслися до цехів і там виграють, як квас у діжі. Ворогам потрібна каламутна водичка, щоб у ній компромітувати ідеї партії, зводити нанівець усю виховну роботу. А деякі члени партії такої водички ворогам своїм ніби спеціяльно наколочують.

При цих словах промовець кинув погляд на завідувача їдальні Безпальченка. У залі прокотилася легка хвиля сміху.

— Доводиться дивуватись, що Копа, ватажок ворожих недобитків, які буяли в їдальні, не подав думки юрбі скупати в кухонному казані одного з наших шановних товаришів. Довелося б йому загинути не дуже почесною смертю...

„СОНЦЕ Й ПОВІТРЯ" ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

каві оповідання-пригоди, бо цього вимагає їхня природна духова потреба. Дію слухання вони згодом заміняють дією читання. Цим вони ростуть, це їхнє друге сонце й повітря. В цьому і вміщається оте колосальне значення дитячої літератури в процесі виховання молодого покоління. Літературні образи для дорослої людини є здебільша тільки об'єктом спостерігання. У душу ж дитини вони всякають, мов реальні елементи другої живої дійсности, і в тому криється таємниця чару і впливу дитячої літератури в процесі виховання молодого покоління.

Кожна добра дитяча книжка або журнал — то скарбниця золотих зерен, що падають на спраглу цілину душі, яка їх миттю засвоює. З них напевно виросте розкішний лан чеснот, що принесе багате жниво. Людина, що її дитячої душі не засівали золотим зерном, ходитиме весь вік з холодним збіднілим серцем.

Коли до цих міркувань додати ще й те, що дитина еміґрантської спільноти ніде так добре не пізнає краси рідної мови, як у друкованому слові, то нам стане ясно, як дуже ми, дбаючи про дітей, мусимо дбати й про рідну пресу для них. Через мову веде шлях до пізнання рідної культури, а через лектуру — до збагачення знання кожної людини, хто б вона не була і де б не жила на світі.

На таких міркуваннях побудована ідея „Веселки", літературно-виховного журналу для наших дітей: Веселка — то відблиск сонця, завішений у повітрі, мов чудовий прапор небес. Даймо дітям трохи того сонця та повітря, бо це їм потрібне так само, як харч і сон.

***

На зборах письменників Києва 21 вересня ц. р. ряд промовців поставив домагання відродити в Україні видавництво дитячої літератури. Це доказує, що українська література для дітей під совєтським чоботом зовсім занепала. Для нас це не новина, бо її знищення вкладається в плян підривання духової сили українського народу і русифікації його молодого покоління.

Тут, на вільному американському й канадійському ґрунті, нашій дитячій пресі небезпека занепаду не загрожуватиме, якщо ми самі її не створимо. Бо, ніде правди діти, останнього року спостерігаємо загрозливий застій у ділянці продукції дитячої книжки. Наші видавництва випускають нові твори або передруки для дорослого читача, не турбуючись тим, хто буде їх читати за кілька років.

В нормальних умовинах такий стан неминуче викликав би сполох у рядах громадянства, і відповідні чинники негайно почали б діяти. А вже батьки напевно з радістю відгукнулися б на таку подію, як проголошення передплат і пожертв на дитячий журнал такого року, як „Веселка", що підтримує справу освіти, виховання і бодай частинно надолужує занедбання на видавничому полі. В нормальних умовинах досить було б одного місяця, щоб громадянство унормувало справу передплат. У нас, на жаль, кампанію треба продовжувати, бо ніяково залишати так багато наших дітей без рідного журналу. Ми, батьки, нарікаємо часто на дітей, що вони відчужуються від нас і від наших ідеалів, але якось самі занедбуємо дати їм добрий приклад. В умовинах теперішньої „золотої" економічної коньюнктури було б смішно сказати, що ми не маємо можливости витратити кількадесят центів місячно на таку основну справу в вихованні, як добрий дитячий журнал. Чи дійсно немає між нами кількох тисяч ідейних батьків, які б це зробили і тим самим уможливили видавання журналу? На які ж „важливіші" цілі ми думаємо видати ці гроші, заощаджені на дітях?

Старші громадські діячі нашого народу або згинули від ворожого меча, або ступнево вибувають з наших рядів у вічність. Це ті, душу й свідомість яких засівали першими зернами Божих і людських ідеалів мамині казки та такі журнали, як „Ластівка", „Дзвінок", „Молода Україна", „Світ Дитини", „Цвітка" і ін. Ким заповнимо проріджені ряди, кого поставимо на місці тих, що відійшли навіки, яким змістом наповнимо розум і серце тих, які зобов'язані зберегти й збагатити наші надбання? Адже цього ми ніяк не зробимо без дитячої преси, без рідної дитячої літератури.

Видавання „Веселки" — загальне громадське діло. „Веселка" є духовою власністю і дитиною всього нашого громадянства. Тому ясно, що читачами-передплатниками і жертводавцями на видавничий фонд журналу повинні стати всі, кому дороге майбутнє нашої молоді. У перші ряди передплатників ми запрошуємо Школи й Курси Українознавства, які вже впродовж 24 місяців переконалися, яку велику допомогу дає їм „Веселка", як джерело лектур; радо повітаємо в списку передплатників „Веселки" станиці й відділи таких виховних установ, як Пласт, СУМА, СУМК, Союз Українок Америки, Союз Українок Канади та інших жіночих організацій, яким щасливе майбутнє дітей лежить на серці; будемо радіти, коли „Веселку" замовлять наші бібліотеки, світлиці й клюби молоді. Ми певні, що нашим громадським і релігійним організаціям також залежить на тому, щоб виховати і з'єднати собі членський доріст з рядів доростаючої молоді, а цього ніяк не осягнемо без допомоги дитячої преси. При їх моральній підтримці і за їх добрим прикладом підуть масово батьки та приятелі молоді, навіть бездітні чи старші віком люди (знаємо немало таких), що залюбки читають дитячу літературу.

Цього року відзначаємо століття з дня народин геніяльного Франка, того самого, що перший започаткував своїми творами „золотий період" української дитячої літератури. Це Франко в XI пісні свого „Мойсея" залишив нашим дітям величний заповіт, щоб розпалювали в серці святі вогні ідеалів і, коли поклик настане, були готові на „велике діло". Ми, батьки, спроможемося вшанувати Поета дійсно щиро, а не паперово, лише тоді, коли донесемо Франків заповіт до сердець наших дітей і розпалимо в них вогонь любови свого рідного і бажання йому послужити.

Такої самої любови, активної, гарячої та животворної, а не запорпаної в попіл низьких щоденних турбот, вимагає від нас світла пам'ять іншої визначної діячки українського народу, від народження якої минає цього року одно століття. Софія Ліндфорс-Русова віддала велику пайку своїх сил, знання і горіння справі виховання дітей. Це вона перша заснувала в Україні дитячий садок і перша поставила дошкільне виховання на науковий та практичний ґрунт.

За любов до дітей, за піклування їх душею, за те, що вчили нас дивитись далеко наперед у щасливе майбутнє нації, Франко та Русова заслужили собі від нас величаві пам'ятники. У їх ювілейний рік збудуймо ці пам'ятники в душах наших дітей, покликаних Богом та історією бути пересмцями наших надбань.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вунсакет, Р. Ай.

Академія в 100-Роковини І. Франка.

Наша українська православна громада відзначує всі важніші події в українському житті і не залишається позаду інших громад. 21-го жовтня ц. р. ми відзначили 100-Роковини з дня народження Великого Каменяра й Мойсея українського народу — Івана Франка.

Після Служби Божої в українській православній церкві о. протоєрей С. Віляк відправив Панахиду за спокій душі Івана Франка. Під час цього Богослуження гарно співав чоловічий хор під дир. проф. Т. Пасічника. В 3-ій годині по полудні відбулася Академія в парафіяльній галі. Після відспівання американського гимну промовив заст. голови УКК — І. Кокольський, який згадав про значення цієї Академії.

На зміст Академії складалися співи чоловічого хору під диригування проф. Т. Пасічника та декламації голови УКК М. Чагарина і представниці СУ Марії Липської. Реферат про заслуги Івана Франка виголосив п. Т. Пасічник. Після перерви деклямували шкільні діти Марія Глядик і Ф. Ясінчук; Іринка Віляк відограла дві пісні на піяно. Деклямував і Ф. Ольшанський. Кінцеве слово виголосив новоприбулий священик до нашої парохії о. прот. С. Віляк, який дякував всім тим, що вшанували пам'ять Івана Франка. Відспіванням українського гимну закінчено Академії. Переведена збірка дала прибутку 76.00 долярів, з чого по 25 долярів призначено на НТШ і УВАН, а 26 долярів пішло на оголошення та інші видатки.

Список тих, які склали пожертви.

К. Микитин $5; по $2: Й. і А. Кава, О. і А. Чубай, Р. Борис, М. і Р. Вецал, Й. і Ю. Ходоровські, О. і М. Колісник, П. Тепер; по $1: А. Королишин, В. Чарний, В. Копитко, К. Липка, К. Бойко з Прв., М. Чагарин, Н. Камфонік, О. Модь, К. Лаба, А. Сулима з Вустр., П. Комоніцька, о. С. Віляк, пані Олісандричук, І. Назарик, Д. Бойко, Ю. Самборський, М. Заплітний, П. Гук, І. Затонський, П. Коцюба, А. Глядик, Єв. Тепер, Д. Рапко, Єв. Самборський, П. Ґудз, С. Тепер, П. Гнєцко, М. Королишин, Мр. Бойко, Д. Ясінчук, Єв. Липський, С. Карась, В. Люблинеський, І. Мішанець, К. Королишин, В. Липський, П. Стойко, М. Карась, І. Стрик, І. Кокольський, Г. Глядик, М. Глядик, Й. Чагарин, М. Куравецький, М. Копернюк, А. Сирота, К. Виспянська, М. Вардачевський, М. Ольшанський; решта дрібними.

Розалія Вецал,
фін. секр. філії УКК.

Рачестер, Н. Й.

Концерт М. Мінського.

Під патронатом Українського Конґресового Комітету в Рачестері відбувся в неділю 16 вересня б. р. в залі Укр. Амер. Клюбу концерт відомого співака Михайла Мінського. Без перебільшення можна сказати, що М. Мінський займає перше місце між нашими співаками в ЗДА завдяки своєму голосові і праці над голосом, яка дала блискучі вислідп.

Програма його концерту, дуже вміло й з мистецьким смаком зложена, складалася, з двох частин: 1) української — переважно нові твори, що вказує на дбайливість мистця збагатити свій концертовий репертуар речами сучасних композиторів; 2) клясичний, що переважно відспівав українською мовою. „Дума" М. Гайворонського, що її відспівав М. Мінський в першій точці програми, відразу своїм виконанням полонив слухачів. Співак виконав її з своєрідною йому динамікою, дикцією і відчуттям стилю старовинних дум.

Чотири пісні на слова Івана Франка присвячені Великому Поетові з нагоди ювілейних святкувань це: „Місяцю князю" М. Лисенка, „Як почуєш вночі" Д. Січинського, „Чому не смієшся ніколи" Грудіна і „Цехмістер Куперіян" Мейтуса. Відспівані ще в першій частині народні пісні в обробці М. Фоменка як завжди зрозумілі й публіка тепло їх сприйняла.

Акомпаніямент був в руках досвідченої і дуже талановитої місцевої піяністки п. Анни Сорохтей, яка за короткий відносно час опанувала репертуар, відчула нюанси виконавця і тим причинилася до загального успіху концерту.

Дуже бажано, щоб Відділ УКК влаштовував більше високомистецьких імпрез, які підносять духово тих, що не стратили любови до рідного мистецтва.

Слухач.

Міннеаполіс, Мінн.

Вечір „України — землі моїх батьків".

Під такою назвою керівники і діти Літ.-Мист. Гуртка в м. Міннеаполіс провели вечір 1-го жовтня 1956 р. На цьому вечорі було досить людей, майже кожна парафія мала своїх репрезентантів. Чимала заля парафіяльного дому церкви св. Юрія Переможця була замала. Було багато дітей, що приємно вражало око.

Кожного, хто входив в залю, огортав затишок рідної хати. На чоловому місці висів великий тризуб на тлі тканого килима, по обох боках стояли два прапори — жовто-блакитний і малиновий. Праворуч мапа України і оригінальні фолкльорні вироби з (рушники і сорочки та інше), власність панів М. Процай та О. Костюк. Вступне слово мала п-ні О. Костюк, пересипаючи його віршами про Україну. П-ні Оксана Бринь виспівала своїм приємним голосом „Нагадай бандуро", — муз. Лисенка, зробивши приємний настрій до доповіді. П-ні В. Єрмоленко вступ до своєї доповіді почала словами П. Карпенка-Криниці „Батьківщина" і перейшла до опису кожної частини України. Діти, члени Гуртка, керівники його секцій, а також прихильники цього Гуртка демонстрували ношу, переповідали твори наших поетів і письменників, які стосувалися тої чи іншої частини, а також демонстрували й танці. Пояснення до ноші, робила п-ні О. Костюк. Виконавцями були Ігор Єрмоленко, Надя Бринь, В. Гахова, Н. Перчишин, Воля Гахова, Наталія Перчишин, Михась Прядко, Богдан Романенко, Оксана Бринь і В. Романенко, Люба Фесенко, п-ні Оля Хоролець. Між виконавцями були дорослі й діти. Звернення „До молоді" Стороженка прочитав п. А. Романенко. Доповідь була закінчена сольоспівом п-ні О. Бринь на слова В. Сосюри „Любіть Україну" акомпаніямент панни Є. Ворецької. Редактор стінної газети Н. Бринь дала короткий звіт про роботу Гуртка та про зміну його назви з „Рідної Школи" на „Орлята".

Гурток через імпрези, святочні академії і пікнік за час від січня по жовтень ц. р. зібрав 483.00 доляри, з чого в касі є тепер 107.00 дол., 257.000 дол. вислано до Німеччини в старечі доми і хворим дітям через п-ні Жук, а також на храми — пам'ятники в Парижі й Савт Бавнд Брук. Решта пішло на потреби Гуртка.

Адміністратор Гуртка п-ні В. Єрмоленко познайомила присутніх з керівниками секцій та їх друзями: П. Л. Перчишин (танцювальна секц.), п. О. Бринь (хорова секц. і акомпаніямент), п. Анна Кість (вишивальний), п-ні О. Костюк (мистецтво слова і костюмерша), п-ні В. Єрмоленко (мистецтво слова адмін. Гуртка), п-ні Оля Прядко (скарбник), друзі: П. А. Романенко, п. Марія Процай, п. О. Хоролець, п. К. Кість, П. І. Прядко і п. Вудуляк. Враження від вечора лишилося дуже гарне. Бажано б, щоб такий вечір відбувався і для ширшого загалу.

В. Л.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ З'ЇЗД КОЛ. СТУДЕНТІВ ВИСОКИХ ШКІЛ У ЛЬВОВІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Баль" під проводом колишніх аранжерів студентських балів у Львові, в якому взяло участь біля тисячі осіб. В неділю 11 листопада відбулося в рамцях з'їзду відкриття „Львівської Виставки", влаштованої окремим комітетом під проводом мгр. Наталії Коваля в залях Українського Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, на яку склалися чотири окремі цікаві виставки — малярських, скульптурних і графічних творів мистців, які жили і працювали у Львові, львівських книжкових і часописних видань, фотографій Львова і поштових марок у зв'язаних зі Львовом чи присвячених Львову. На закінчення З'їзду відбувся в неділю увечорі в авдиторії Стайвезант Гайскул заходом Літературно-Мист. Клюбу Літературно-мистецький Вечір, на програму якого склалися твори композиторів В. Барвінського, А. Вахнянина, М. Колесси, С. Людкевича й А. Рудницького і письменників та поетів І. Франка, С. Гординського, Я. Гриневича, Б. Кравцева, І. Керницького, Р. Купчинського, В. Лесича, С. Парфанович, В. Пачовського, М. Понеділка, й Р. Завадовича. Виконавцями були декламатори й артисти: М. Герус, В. Калин, Л. Кукрицька, О. Тарнавська-Линець, В. Цегельська, М. Мінський, Яр. Пінот Рудакевич, М. Понеділок, А. Радванський, А. Шуль. Акомпаніювали пані З. Маркович та Е. Чапельська. Присутніх було біля 400 осіб.

Папа Пій XII закликає єднатися під гаслом свободи і миру

Рим. — В суботу 10 листопада Папа Пій XII звернувся до народів всього світу з закликом об'єднатися до миру і свободи. У своїй промові Пій XII закликав в ім'я релігії, цивілізації і будуччини людства закінчити з політичним суперництвом між народами в плянуванні і готуванні воєн, з усім тим, що посилює серед людства тривогу і терор, вбиває духа і нівечить плоди людської праці і поступу. — Торкаючись актуальних справ, зокрема ситуації в Єгипті і на Мадярщині, Святіший Отець осудив і збройну акцію західніх держав та Ізраїлю в Єгипті і сумні події на Мадярщині. Збройна інтервенція в цій країні доказує і підкреслює конечність дати свободу тим народам, що її позбавлені. Християнська свідомість зобов'язує всіх змагати до того, щоб поневолені народи одержали свободу. Закінчив Пій XII свою промову закликом до всіх дорогих його серцю народів Заходу і Сходу, членів загальної людської родини, об'єднуватися в змаганні до свободи і миру.

Представники поярмлених Совєтами народів домагаються в Ню Йорку від ОН і ЗДА „діла а не слів" в обороні волі

Ню Йорк. — Занехати поділу поярмлених московськими большевиками народів на сателітні й інші, бо неволя всіх і прагнення до волі ті самі; вплинути через натиск публічної опінії на уряди всіх західніх держав, щоб вони перейшли від резолюцій до діл в обороні поярмленої волі народів; признати ділами, що воля народів, поярмлених Москвою, є передумовою для світового миру — це основні думки обширної резолюції, яку — спеціяльно під адресою ЗДА і Об'єднаних Націй — прийняли Збори Визволення Перших Жертв совєтської комуністичної агресії, які відбулись в неділю 11 ц. м., о год. 3 попол. в залі готелю Коммодор. Збори скликала Ліґа для визволення народів СССР, що тотожня з т. зв. Паризьким блоком. Належать туди: Азарбейджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Ідель-Урал, Козакія, Крим, Північний Кавказ, Туркестан і Україна. Велику залю вщерть виповнили понад 600 мешканців Ню Йорку походженням з названих вгорі 10-ох поярмлених тепер большевиками країн. Численну групу становили українці, між якими були приявні архиєп. Мстислав, о. мітр. Весоловський, ген. О. Загродський, проф. М. Ветухів, д-р К. Панківський, проф. Іван Паливода, представники редакцій англомовного „Українського Булетину", органу УКК і „Свободи" та багато інших. Збори започаткував молитвою білоруський архиєп. Василь, а проводив ними вірменський діяч К. Вабаян. Головним промовцем від Паризького блоку був президент Білоруської Національної Ради Абрамчик, а від американців — суддя Роберт Морріс, правний дорадник Конґресової Комісії не-американських дій у Вашингтоні, та конгресмен Алфред Сантанджело з Ню Йорку. Промовці одностайно підкреслювали „спільні ідеали, спільні цілі й спільну акцію" всіх поярмлених народів, таврували совєтську колоніяльну й імперіялістичну політику, яка не цурається винищування цілих народів для своїх загарбницьких цілей, та домагалися, щоб західній світ перестав не тільки „співіснувати" з Москвою, але і відповідати на московські провокації резолюціями, замість хапатися проти большевиків енерґійних діл. Промови були переплітані мистецькими продукціями: співали вірменський артист Лоріян (тенор) і білоруський співак Петро Конюх (бас). Цілі збори були зарекордовані Радіом Визволення для передачі за залізну завісу. Водночас в неділю 11 ц. м. попол. Паризький блок відбув аналогічні збори в Мюнхені у великій залі Левенбройкеллер-у, як Збори Протесту проти комуністичної тиранії.

Українська дівчина вибила шибу у вікні дому совєтської делеґації в ОН

В суботу 11 листопада численні групи мадярів і українців пікетували будинок совєтської делеґації в ОН на розі 68-ої вулиці і Парк евню в Ню Йорку. Демонстранти несли антикомуністичні і антимосковські транспаренти з гаслами „Геть московських окупантів з поневолених ними країн", „Геть комуністів-убивників з ОН", „Мадярщина переживає те, що вже 40 років переживає Україна" та ін. Як подає американська преса, українська дівчина, 18 років, учениця гайскул і член Юної СУМА під час демонстрації вибила в будинку совєтської делеґації вікно і була арештована поліцією. Після короткого допиту її відпустили, звелівши явитися в п'ятницю 16 ц. м. в суді.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

ЛИСТА Ч. 9.

	Передплата	Пожертва	Разом
Д-р Р. Кічоровський, Вашингтон	4.00	10.00	
Т. Грицак, Минстер	5.00	5.00	
Д. Лукаш, Сетл	4.00	6.00	
В. Косар, Вінніпеґ	4.00	6.00	
Е. Федик, Джексон Гайтс	4.00	2.00	
В. Зорич, Відділ 432	4.00	2.00	
В. Шевченко, Геммонд	4.00	1.00	
Д-р А. Слюсарчук, Дітройт	4.00	1.00	
Т. Врякович, Филаделфія	4.00	1.00	
М. Баран, Ню Йорк	4.00	1.00	
Т. Майструк, Дітройт	4.00	1.00	
Д. Матковський, Филаделфія	3.00	2.00	
О. Мандзюк, Торонто	2.00	3.00	
І. Тимчишин, Чіґаґо	2.00	2.00	
З. Р. Микита, Едісон	2.00	1.00	
В. Прокопик, Конгетамн	2.00	1.00	
Т. Москаль, Кліфтон	1.00	1.00	
І. Орняк, Нюарк	4.00		
П. Зеліско, Шикаґо	4.00		
В. Сенежак, В. Орендж	4.00		
В. Мисищин, Спрінґфілд	4.00		
Т. Лушпинський, Довнерс Ґров	4.00		
Т. Тещук, Филаделфія	4.00		
Д-р В. Комаринський, Ірвінгтон	4.00		
В. Папіж, Дітройт	4.00		
Р. Шкавритко, Дітройт	2.00		
П. Малешик, Шикаґо	2.00		
Т. Попович, Балтимор	2.00		
І. Сиротюк, Филаделфія	2.00		
З. Квіт, Клівленд	2.00		
С. Дубіль, Филаделфія	2.00		
О. Решетило, Ліма	2.00		
Г. Мирошниченко, Ню Йорк	2.00		
Ф. Задорожній Шикаґо	2.00		
П. Лотоцький, Ст. Луїс	2.00		
Д. Лукашик, Вунсакет	2.00		
П. Капуба, Филаделфія	2.00		
В. Тимчук, Глендейл	2.00		
Р. Т. Шутер, Рачестер	2.00		
А. Блауцяк, Куртіс Бей	2.00		
О. Бендюк, „ „	1.00		
І. Осецький, Рачестер	1.00		
К. Січевський, Шикаґо	1.00		
С. Шумський, Гартфорд	1.00		
В. Семерак, Шикаґо	1.00		
Т. Такой, Монтреал	1.00		
М. Антоняк, Шикаґо		5.00	
Н. Гнатчук, Еспаноля		4.00	
А. Тарадайка, Гантінгтон		3.00	
Г. Т. Васлій, Геріcбурґ		3.00	
В. Галичин, Рінґове		3.00	
О. Катеринюк, Луїзвіл		2.00	
А. Макавеський, Ст. Пол		2.00	
П. Барнич, Лонґ Айленд		2.00	
Н. Паламар, Літл Фолс		2.00	
М. Задойний, Парма		2.00	
М. Баран, Джерзі Сіті		2.00	
П. Федусь, С. Бостон		2.00	
С. Кривен, Асторія		2.00	
М. Дудчак, Скрентон		2.00	
Н. Бобик, Єітсборо		2.00	
Л. Черешня, Борґер		2.00	
К. Сороктій, Рачестер		2.00	
М. Турко, Ню Гайд Парк		2.00	
М. Куліковський, Вентон Гарб.		2.00	
В. Пристайко, Рачестер		2.00	
П. Ракочий, Когове		2.00	
Я. Величко, Сиракюз		2.00	
В. Приходько, Ню Йорк		2.00	
М. Дербуш, Міннеаполіс		1.10	
Познаківський, Відд. 432		1.00	
Б. Папенко, Нюарк		1.00	
Ю. А. Німилович, Індіянополіс		1.00	
П. Ясіновський, Балтімор		1.00	
М. Кремінець, Голийок		1.00	
А. Яременко, Шикаґо		1.00	
А. Кущик, Дітройт		1.00	
Г. Сайкевич, Відд. 86		1.00	
С. Чухрак, Дітройт		1.00	
Разом	$ 125.00	$ 110.10	$ 235.10
Раніше проголошено	$1,071.30	$1,202.50	$2,273.80
Разом все	$1,196.30	$1,312.60	$2,508.90

● У північній Норвегії врятовано 10 осіб через 30 годин після того, як наспіла вістка про катастрофу пасажирського літака, що летів із Трондгайму до Осльо. Причиною катастрофи було обтяження крил льодовою поволокою. Літак впав на засніжену гору, при тому дві особи згинули, дві були ранені, а вісім тільки злегка ушкоджені. Першу вістку про катастрофу подали два уцілілі, які вночі пішли навмання шукати помочі і випадково попали в замешкалу гірську садибу. Рятункова акція була утруднена мрякою і неприступним для гелікоптерів тереном.

● Гамаль Абдель Нассер вислав з нагоди 39-х роковин большевицької жовтневої революції телеграму „президентові" Ворошилову з побажаннями „щастя для славних народів Совєтського Союзу, з якими наш (єгипетський) нарід зв'язаний найсильнішими вузлами приязни і братерства".

✝

ПРОФ. Д-Р

РОМАН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

б. довголітній учитель математики і фізики Державних Учительських Семінарій в Чернівцях і у Львові, б. професор Українського Тайного Університету у Львові, професор і завідувач катедри експериментальної фізики Львівського Державного Педагогічного Інституту, професор експериментальної фізики Державного Університету ім. І. Франка у Львові, автор наукових праць, публікацій і шкільних підручників, дійсний член і б. довголітній секретар Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, член багатьох культурних організацій, помер несподівано наслідком нещасливого випадку у Львові дня 3-го жовтня 1956 р. на 75-му році життя.

Похорон відбувся 6-го жовтня на Личаківське кладовище у Львові.

В глибокій жалобі

ДІТИ і ВНУКИ

✝

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в червні 1943 р., помер на засланні

бл. п.

СИЛЬВЕСТЕР ГЕРАСИМОВИЧ

б. голов. дир. Центросоюзу у Львові.

Вічна Йому Пам'ять!

Д-р АННА ГЕРАСИМОВИЧ, дочка
Інж. РОМАН ГЕРАСИМОВИЧ, син
і Родина.

✝

У СУБОТУ, 17-го ЛИСТОПАДА 1956 Р., о год. 8:30 ранку з приводу п'ятої річниці смерти мого Незабутнього Чоловіка,

бл. п. м-ра **МИКОЛИ КУНИЦЬКОГО**

б. адвоката в Західній Україні,

як також здогадної річниці геройської смерти моїх Невіджалуваних Синів, що старшинами У.П.А., впали на полі слави в боротьбі за Україну:

бл. п. **БОГДАНА КУНИЦЬКОГО**

кол. студента філософії, та

бл. п. **РОМАНА КУНИЦЬКОГО**

кол. студента медицини,

буде відслужена в українській греко-кат. Церкві св. Юрія при 7-ій вул., у Ню Йорку

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

за спокій Їхніх Душ.

Рідних, Приятелів, Знайомих, а передусім Побратимів Зброї, Друзів та Товаришів споминаних Покійників запрошую взяти участь у цій сумній Богослужбі,

невтишимим смутком прибита

ОЛЕКСАНДРА КУНИЦЬКА, дружина й мати.

✝

Ділимося з Українським Громадянством, що дня 22-го вересня 1956 р., по довгій та тяжкій недузі помер в Трентоні, Н. Дж.

бл. п. **МИХАЙЛО НАДРАГА**

народжений 8-го вересня 1923, в Саджаві, пов. Богородчани, Зах. Україна. Залишив в смутку дружину Олю, двох синів Михайла і Ореста і брата Дмитра. За життя на еміграції брав живу участь в культурно-освітньому життю. Належав до хору, балетного гуртка і був членом СУМ-у — Австрія і в Трентоні. Його пожертви на добродійні цілі все були щедрими.

Похорон відбувся 25-го вересня 1956, з укр. греко-кат. церкви св. Йосафата на церковний цвинтар св. Марії.

Цією дорогою складаємо щиру подяку о.о. Атаманюкам за похоронну відправу і за відслужені заупокійні Богослужби, принесені щедрими пожертвами парохіяни. Щиро дякуємо п. М. Дзюбасові за виголошене прощальне надгробне слово. Щиро дякуємо Всім, хто пожертвував на заупокійні Богослуження і зложив вінці на могилу. Щиро дякуємо членам СУМА ім. Єв. Коновальця і всім людям доброї волі, які віддали нашому Мужеві і Братові останню прислугу.

Нехай Вас Всевишній милує.
В глибокім смутку і жалобі

Жінка ОЛЯ і брат ДМИТРО

Короткі Вістки

● **Чехословаччина і Румунія** також заявили — під диктатом Москви — про свою „готовість" дати по куреневі (а може й більше) війська для „міжнародної поліції" Об'єднаних Націй, яка має зайнятись втихомиренням відносин на Середньому Сході. Невідомо, чи приймуть до цієї поліції будь-які комуністичні війська. Генеральна Асамблея ОН відкинула 31 голосом проти 23 при 14, що стримались, пропозицію Польщі включити сателітну Чехословаччину до Комісії ОН, яка опрацьовує деталі творення „міжнародної поліції".

● **Совєтський престиж** — повідомляють американські кореспонденти з Середнього Сходу — дуже зріс в очах середньо-східніх народів, бо, мовляв, большевики показали себе „єдиними дійсно вірними й вартісними прятелями арабів". Західня преса вважає, що, мабуть, Йорданія зірве союз з Англією, а Ірак виступить з Вагдадського пакту. Водночас жадна арабська держава пальцем не рушила в обороні Єгипту, коли Ізраїль напав на нього.

● **Скинений революцією на Мадярщині** перший секретар мадярської комуністичної партії Ерно Геро і сателітний прем'єр Андраш Геґедіш, які закликали були „на поміч" совєтські війська проти революціонерів, втекли були до СССР. Туди ж утік комуністичний міністер внутрішніх справ і шеф ганебної політичної поліції Лясльо Пірош. Тепер вони, очевидно вернуться на Мадярщину.

Читайте щоденник „Свободу"

ВЕЛИКА НОВИНА ◄

Для тих, що терплять на

ГЕМОРОЇДИ

Заспокоєння болів без операції

Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї, треба вкинути до мидниці з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити ще маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці коверти Ваше ім'я й адресу (друком!) Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

3 повним товаром
ҐРОСЕРНЯ-ДЕЛІКАТЕСЕН
Молоч. вироби. Пиво. Вел. рух, добре пост. бизнес. Потребує фахівця; дає тепер $1,700 тижн.; можна побільшити. З уваги на недугу прод. з стратою.
GI 1-1787

Чудова нагода для досвідченого механіка. Газол. станція і робітня направок з досконалим річним приходом. Повинна дати понад $10,000 в перш. році. Запевнений повний зворот вкладу грошей в короткому часі.
GE 9-8139

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

● ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ●

KARS Jewelers — ЄДИНА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ — ДУЖЕ ВІДОМА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛІКИ — ВЛАСНИЙ ІМПОРТ ТА ФАБРИКАЦІЯ — 216-218 E. 14th St. — New York 3, N.Y. — ТЕЛЕФОН GR 3-5875 — НАД ВХОДОМ ВЕЛИКИЙ ГОДИННИК

НАЙЛІПША НАПРАВА
біжутерії і годинників.
Оригінальні частини.
ПИСЬМОВА ҐАРАНТІЯ.

● ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ●

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
вже виконує замовлення на
КУТЮ, МАК, МЕД, ГРИБИ.

МЕТА — УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ — 236 E. 14th ST. NEW YORK 3, N.Y. TEL. OR4-2590
НІМЕЦЬКІ радіоприймачі
"TELEFUNKEN"—OPUS 7,
— найкращі в світі.

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі.
12 штук за $1.00.
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

● MISCELLANEOUS ●

ДАРОМ! Новий величезного розміру кольоровий каталог 150 стор. впровадить Вас у бизнес! Без вкладу грошей. Не розвозити товару. Тепер Ви можете купити гарні товари по низьких гуртів. цінах, щоб продавати покупцям, приятелям, сусідам і робити вел. заробок. Приладдя, ґравюри, кух. начиння, годинники, біжутерію, радія і багато інших тут оголошених. В каталозі тільки подрібні ціни. Ви також одержите довірочно гуртовий цінник. Висилаємо всі замовлення до 24 год. Тільки гуртовий продаж.
MARLBORO PRODUCTS CORP.
Dept. SVO, 39 West 23rd Street
New York City 10 — CI 7-1768

● РОЗШУКИ ●

Пошукую Емілію ШАМБОРУ, яка правдоподібно перебуває в Ню Йорку. Хто знав би про її адресу, або вона сама, прошу писати на адресу:
Mrs. M. YACYSZYN
54 Leisure Lane
Richmond Hill, Ont., Canada

АННА КАПЛУН з роду Будник пошукує брата ПАНЬКА БУДНИКА зі села Івашківці, пов. Збараж. Хто знав би про нього або він сам, прошу зголоситися на адресу: ROMAN KAPLUN, 345 Sherman Street, Westbury, L. I., N. Y.

Пошукую
ЮРІЯ КАЛИТЧУКА,
58 років. Мав ресторан в Ню Йорку. Хто знав би щонебудь про нього, прошу писати до доньки:
Room 5, 3305 Wilshire Blvd,
Los Angeles 5, Calif.

Вступайте в члени
Українського Народного Союзу

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED—MALE ●

DIE MAKER
Мусить мати досвід Blank peircing for forming tools-metal stamping. Добрі умовини праці. Висока платня для першоклясного. Праця близ. дому.
HARVEY VOGEL MFG. CO.
403 S. Main St., Freeport, L. I.

BRONZE WORKERS
SHEET METAL MEN
HELI-ARC WELDERS
Досвідчені механіки при stainless, aluminium, bronze windows i sheet metal units.
ROLLSON, Inc., 311 W. 66th St. New York City. — Tel. TR 4-6139

МАШИНІСТИ — першоклясні при Bridgeport млинових машинах, експериментальна праця. Платні госпіталізації. Святе вакації і хворобове. Мусить перейти Gov. Security Test.
OPTO MECHANISM, INC.
216 E. 2nd St. Mineola, L. I.
PI 6-5576

ОГОРОДНИК
з загальним досвідом і знанням доброго огородника. Побажан. жонатий. Кілька годин праці для жінки. 2-кімн. умеб. Катедж, полож. Northern Westchester. Телеф. у вікенди за умовою. — PL 7-0810.

SHEET METAL FOREMAN
побажаний також з досвідом бюрового відділу. Досконала платня + бонус.
HEMISPHERE STEEL PRODS.
263 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.
EV 8-6705

● ПРАЦЯ ●
● Help Wanted—Female ●

AVON КЛИЧЕ
ГОСПОДИНІ —
ВТОРОПНІ ДІВЧАТА
Ваша родина буде щаслива, коли ви заробите екстра гроші на Різдво зараз у Вашому сусідстві.
Реклямуйте оголошувані на телевізії косметики AVON, для Вашої користи.
Високе комісове.
Ми навчимо.
Call Plaza 7-7425
Ext. 20

ЗАГАЛЬНА ГОСПОДИНЯ
Без прання 5½ днів в тижні. Родина з дітьми. Звич. варення, висока платня для фахової. Жадається рекомендацій N. Y. Постійно. Телеф. по 10 рано сьогодні.
TR 7-6923

● НОТИ — МУЗИКА ●

„ЛИСТОПАД"
для чоловічого хору з барит. сольом і фортеп.
слова Р. Купчинського,
музика О. Залеського.
Ціна: 80 шт.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

● REAL ESTATE FOR SALE ●

PHOENIXVILLE,
1 РОД. 6 КІМН. ДІМ
з лазничкою. Повний комфорт, великий город, ґараж, близ. сталеві фабрики.
Писати:
Box 74, Montclare, Pa.

Чудовий, Sea Cliff колон. дім, 3 вел. спальні, 2 лазнички, орг. веранда, 2 коминки, ґараж, блз. шкіл, склепів, комунікацій.
Продається за $17,500.
Зараз до зайняття.
Телеф. GI 4-9035

LAKE SUCCES, Split Level дім для одної вел. родини! Прекр. дім на незр. ¼ акр. Саме викінчений стилево, 9 кімн. вкл. дубову пижу. Пивниця, коминок, ґараж на 2 авта. Плястеровані. Чудов. конструкція і викінчення. Цілість $46,500. Lakeville Rd. & Tanners Rd. 1,000 ft. north of No State Pkway. Open week-ends. Call Bayside 4-4972 for appt.

● FARMS FOR SALE ●

Вел. 8-кімн. дім окол. Hudson-Stockport, N. Y. 750 ft. фронту при Rt. 9. Можна ужити для придор. бизнесу. Вел. Стайня й інш. будинки + 25 акр. землі. Прод. з стратою за $12,000. Можл. добр. банк. мортґеджу. Телеф. або пишіть James Lennon, 330 E. 196 St., NYC — CY 8-1211

Читайте щоденник „Свободу"

● REAL ESTATE FOR SALE ●

HEMPSTEAD — в мішаній дільниці, split level дім, чуд. положення в околиці лісів, вкл. ½ акр. землі, 4 спальні, 2 лазнич., пов. підвал, від. заля; 27 ft. ґаража, елекр. піч, охор. вікна, сітки, заслони, килими, ринви, патіо й інш. Godfrey's R. E. —
IV 1-2919

MASSAPEQUA — Нова Ранча 100x100, з цегли і каменя, 6 кімн., 2 лазнички, коминок, подвійний ґараж, пов. підвал, патіо, особливості. Влиз. шкіл, склепів, R.R. $28,000.
IV 3-1530

FREEPORT — Модерний стиль, сосни, цілий мурований і з шкла; 4 спальні, 2½ лазнички, ціл. рік "air conditioning". Велика площа. Ціна на скорий продаж.
FR 9-0143

► ВИШЛІТЬ СВОЇМ РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ ◄

ШКІРУ на ЧОБОТИ і ЧЕРЕВИКИ

Наша фірма існує вже від 1904 р. на тому самому місці.

Відкрито щоденно до год. 6-ої вечора; в суботи до 5 год. веч.

MAJESTIC LEATHER CO.

LEATHER and FINDINGS

308 BOWERY, NEW YORK CITY 12, N. Y.

Tel SPring 7-2594

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УВАГА! НЮ ЙОРК, ФИЛАДЕЛФІЯ, КЛІВЛЕНД, ШИКАҐО! УВАГА!

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ДЛЯ

ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ

R. W. EXPORT - IMPORT CO.

NEW YORK, N. Y., 116 East 7th St. Telephone: ORegon 7-6180
PHILADELPHIA, PA., 825 N. Franklin St. Telephone: WAlnut 3-2259
CLEVELAND, O. 720 Literary Rd.
CHICAGO 27, ILL., 2130 W. Chicago Ave. Telephone: ARmitage 6-8488

Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДІЖ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ — і інше.

Ми маємо на складі різного рода шкіру, як ЮХТ, БОКС, та іншу, і всі додатки на чоботи та черевики. — Маємо матеріяли, ХУСТКИ та ПАНЧОХИ та різного рода харчові продукти. — СКОРА І ТОЧНА ДОСТАВА ПАКУНКІВ ҐАРАНТОВАНА. — Всі пачки висилаємо безпосередньо з наших бюр на пошту від 1-3 днів. — Виконуємо пересилки на поштові замовлення.

• Всі оплати оплачує висилаючий. — Бюро відкрите щодня від 9 рано до 9-ої веч., в суботи від 9 до 5-ої по пол. •

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню)

має на складі великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи KNOX.

Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою.

Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON". Хто купить тепер цієї марки білу сорочку Whitehall Shirt в ціні $3.95 одержить блянкет і щасливе число в нагороду якого є жіноче мінкове футро вартости $4,000 і 99 інших вартісних нагород. Зайдіть тепер — цей контест важний до 31-го грудня 1956 р. — Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики, парасолі, імпортовані светери, краватки, шкарпетки, паски, шалики й інші зимові речі.

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.

—• Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 •—

УВАГА!!! Пасейк, Ґарфілд, Кліфтон, Петерсон і Околиця!

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО

"ZORYA" — PARCELS OFFICE

126 HOPE AVE., PASSAIC, N. J. — Tel.: GRegory 2-7644

Ґарантує найскорішу доставу ПАЧОК до всіх країн Европи.

Опаковує і висилає ПАЧКИ безпосередньо до корабля. Полагоджує посилки повітряною поштою. Пачки переслані нам поштою до бюра, полагоджуємо до 3-ох днів.

Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ й НОШЕНУ ОДЕЖУ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ і т. п.

„ЗОРЯ" веде власний склад усяких товарів: шкіру, мануфактуру, взуття з футряними вкладами, матеріяли на перини, хустки, панчохи, ґалянтерію, харчові продукти, герметично замкнені і т. ін.

—• Обслуга фахова. — Даємо інформації. •—
Бюро в Пасейку відкрите в днях:
ЧЕТВЕР — П'ЯТНИЦЯ — СУБОТА, в годинах від 10 рано до 8 вечора.
► ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ПОВНИМ ДОВІР'ЯМ. ◄

ТАРЗАН, ч. 3770. Обіцяє.

Тарзан чекав, зігнувшися, поки вартовий, нічого не підозріваючи, не опинився під ним. Тоді . . .

— Якщо дороге вам життя, — прогарчала мавполюдина, — то скажіть мені, що знаєте про ловця!

— Чекайте! — закричав настрашений тубілець. — Я заведу вас до ватажка Лібо. Він вам все розкаже!